

nr. 3 28 september 2009

Werken aan schoon oppervlaktewater
in intensieve maisteeltgebieden

Analyses 6 vaste monsterpunten zijn binnen... hoopvolle resultaten!

De analyses van de bemonsteringen van afgelopen jaar in de 6 vaste monsterpunten in de Hoge en Lage Raam zijn binnen. Een eerste blik op de analyses laten zien dat het aantal overschrijdingen dit jaar nog minder zijn dan in 2008, zie tabel. Een verdere analyse van deze cijfers en vergelijking met gegevens van de gevoerde gewasbeschermingspraktijk zijn nodig om gefundeerde uitspraken te doen.

Registratie van de gewasbeschermingspraktijk vormt de basis voor een verklaring voor eventueel voorkomen van middelen in oppervlaktewater. Van de maïstelers met percelen langs de betreffende watergangen of van de loonwerkers die de bespuitingen hebben uitgevoerd, wordt dan ook verwacht dat zij de perceelregistraties aanleveren.

OPROEP: aanleveren perceelsregistratie maïs langs sloten!

Pilotstudie 2009 een aantal bijzondere monsters

Opvallend in 2008 was dat veel overschrijdingen werden gemeten na hevige neerslag. Emissieroutes, die gerelateerd zijn aan veel neerslag hebben daarom in 2009 extra aandacht gekregen. Te denken valt aan plassen op percelen na hevige neerslag; afspoeling van een perceel, drainage, straatkolk op erven, riooloverstort.

Het jaar 2009 kenmerkt zich door een vrij droog jaar met plaatselijk flinke stortbuien in de maand juni. Echter in de Hoge Raam waar de bijzondere monsters gepland waren zijn er nauwelijks van deze stortbuien opgetreden. Een aantal bijzondere monsters hebben we kunnen nemen:

- 1 keer van plassen op een perceel
- 1 keer aan het einde van het seizoen afspoeling van een perceel (opstelling met vangbak)
- 2 keer een straatkolk op erf

De bijzondere monsters moeten nog nader worden bekeken om hier uitspraken over te doen.

Naast bemonstering is ook samen met de loonwerkers en een aantal zelfspuiters in het gebied op het eigen bedrijf gekeken hoe omgegaan wordt met restvloeistoffen en hoe en waar de veldspuit schoongemaakt wordt om zicht te krijgen op risico's voor puntemissies. Daarbij zijn ook enkele aanbevelingen gedaan voor verbeteringen op dit terrein.

Partners in de MaisPilot zijn:

Resultaten 2008 en 2009

In het oppervlaktewater is wekelijks bemonsterd vanaf 6 mei 2008 en 11 mei 2009 tot en met 18 juli in 2008 en 6 juli in 2009. Gemeten is in beekjes die ontstaan in het gebied en wel op zes plaatsen (drie per gebied). Bovenstrooms van de meetpunten ligt 40 tot 60 hectare maïs langs betreffende sloten en beek-takken. In de twee gebieden is alleen sprake van gebiedseigen water waardoor aannemelijk is dat de verontreinigingen ook in het gebied plaatsvinden. Wel ligt er achter twee meetpunten een rioolwateroverstort. Op de zes monsterpunten is elf keer gemeten in 2008 en negen keer in 2009.

TABEL: Resultaten (voorlopig) bemonsteringen oppervlaktewater Hoge en Lage Raam 2008 en 2009.

werkzame stof	merknaam	aantal analyses		aantal keren boven MTR		aantal keren boven drinkwaternorm	
		2008	2009	2008	2009	2008	2009
S-metolachloor	Dual Gold	66	54	4	2	7	2
dimethenamid-P	Frontier Optima	66	54	0	1	4	2
terbutylazine	LaddokN en Calaris	66	54	4	2	8	3
nicosulfuron	Milagro en Samson	12	12	0	0	1	0
bromoxynil	Litarol en Emblem	66	54	0	0	0	0
dicamba	Banvel 4S	66	54	1	1	1	1
fluroxypyr	Starane	66	54	0	0	2	1
bentazon	Basagran en LaddokN	66	54	0	0	20	0
mesotrione	Callisto en Calaris	12	12	0	0	0	0
sulcotrione	Mikado	12	12	0	0	0	0
topramezone	Clio	0	0*				
rimsulfuron	Titus	12	12	0	0	0	0
MCPA	MCPA	66	54	0	0	8	6
mecoprop	Mecoprop	66	54	0	0	17	8

meetpunt		aantal keren boven MTR		aantal keren boven drinkwaternorm	
		2008	2009	2008	2009
Hoge Raam A	maismiddelen	0	2	6	4
Hoge Raam B	maismiddelen	6	3	19	4
Hoge Raam C	maismiddelen	0	0	1	0
Lage Raam A	maismiddelen	1	0	5	0
Lage Raam B	maismiddelen	2	1	9	1
Lage Raam C	maismiddelen	0	0	3	0

* = wel gepland maar analyse bleek niet mogelijk.

Schone bronnen op bezoek in Hoge Raam

Leden van de expert meeting 'gebruik van gewasbeschermingsmiddelen door loonwerkers in de maïs' van het project Schone bronnen..nu en in de toekomst en leden van de werkgroep Maiscasus hebben op 2 september j.l. een bezoek gebracht aan de Hoge Raam. Daarbij waren we te gast bij Loonbedrijf v.d. Ven in Zeeland. De aanpak in de twee Pilotgebieden is besproken. In het project 'Schone bronnen, nu en in de toekomst' werken drinkwaterbedrijven, de gewasbeschermingsmiddelenindustrie, waterschappen en de land- en tuinbouwsector samen aan schoner water. Door bundeling van krachten en expertise worden gewasbeschermingsknelpunten in water pragmatisch en constructief opgelost. Tijdens de bijeenkomst van 2 september is de haalbaarheid van de eerder benoemde oplossingsrichtingen voor de gewasbescherming in de maïs aan de orde geweest.

Contact:

Voor vragen of opmerkingen kunt u contact opnemen met:

Jos de Kleijne (LTO Veehouderij)	06 - 51684669	jos.de.kleijne@hetnet.nl
Maurice Steinbusch (CUMELA)	033 - 2474900	msteinbusch@cumela.nl
Brigitte Kroonen (Telen met toekomst)	0478 - 538246	brigitte.kroonen@wur.nl